



Joseph Hemelryk wordt geboren op 24 februari 1912 in Denham, Buckinghamshire, Engeland.

Hij is de jongste van zeven kinderen. Joseph heeft één broer en vijf zussen.

De ouders, George Edward Hemelryk en zijn vrouw Elizabeth Mary Hemelryk, geboren Smith, en hun kinderen vormen een vooraanstaand, katholiek gezin.

In de Eerste Wereldoorlog dient vader Hemelryk in het Britse leger en bereikt de rang van luitenant-kolonel.

*Na zijn dienstitijd vestigt het gezin zich in Dyserth/Rhyl in Wales. George Edward zet zich jarenlang in voor de gemeenschap, onder andere als vrederechter (JP = Justice of Peace) en krijgt in 1937 de onderscheiding Officer of the Order of the British Empire. (O.B.E.)*

*De op één na hoogste rang binnen de Britse ridderorde.*

*De familienaam Hemelryk (oorspronkelijk Hemelrijck) is een Zuid-Nederlandse naam. De grootvader van Joseph, Paulus Eduard Josephus Hemelrijk (1840 – 1919) was geboren in Leiden, Nederland en was katoenmakelaar in Liverpool.*

Voor Joseph wordt de lat dan ook tamelijk hoog gelegd en hij blijkt het aan te kunnen. Na vijf jaar 'public school' gaat hij naar het Stonyhurst College in Lancashire, Engeland. Een prestigieuze katholieke kostschool geleid door de Jezuïeten.

Daarna haalt Joseph aan de Universiteiten van Oxford en Cambridge nog enige certificaten. Uiteindelijk gaat hij zijn technische kennis en interesse volgen.

Op 21 april 1929 komt Joseph, samen met zijn vader aan in St. John, New Brunswick. Bij de aankomst wordt vastgelegd dat ze doorreizen naar een familielid in Lethbridge, Alberta. Richard Smith, een oom van Joseph, heeft hier een boerderij die in de regio heel bekend is. Vader reist terug, Joseph blijft in Canada.

*The Smith Farm: In de jaren twintig van de vorige eeuw was Smith's Farm een prominent landbouwbedrijf in Lethbridge, Alberta. Een vooruitstrevend bedrijf dat destijds al een irrigatiesysteem gebruikte om de opbrengsten van de gewassen te maximaliseren.*



Joseph zal zich er jarenlang bezighouden met landbouwmechanisatie. Hij verdiept zich in de toepassing en ontwikkeling van machines voor de agrarische sector.

Als Joseph zich bij het Canadese leger aanmeldt voor actieve dienst op 1 mei 1941 geeft hij op dat hij al vijf jaar werkzaam is bij Cockshutt Plow Company. Een bedrijf dat machines voor de landbouw produceert.

Joseph is daar 'product engineer'.

*Een product engineer is een multidisciplinaire professional die verantwoordelijk is voor het ontwerpen, ontwikkelen, testen en optimaliseren van een product gedurende de gehele levenscyclus.*

Dit bedrijf heeft de productie opgeschaald om de oorlogsindustrie te steunen. Was dit de aanleiding voor Joseph om zich aan te melden, of was het de militaire achtergrond van zijn vader? Zijn oudere broer dient dan trouwens al in het Britse leger.

Het keuringsrapport vermeldt dat Joseph 1,88 m groot is en ruim 81 kg weegt. Als specifiek lichamelijk kenmerk wordt genoemd dat hij, vanwege een gecompliceerde breuk, de vierde teen van zijn rechtersoet mist door amputatie.

Joseph heeft al militaire training achter de rug bij de Dufferin & Haldimand Rifles (D&HR) in Canada maar ook in Engeland is hij lid geweest van Cadet-korps van het Stonyhurst College. Bij het D&HR regiment heeft hij een officers training gevolgd.

Als dienstdoend sergeant wordt Joseph na enige weken overgeplaatst naar Nanaimo op Vancouver Island. Tot midden september '41 blijft hij daar, dan wordt hij voor een verdere infanterietraining overgeplaatst naar Camp Borden, Ontario.

Joseph wordt 2<sup>e</sup>-luitenant en wordt ingedeeld bij de D&HR met als standplaats Vancouver.

Trainingen en cursussen volgen elkaar snel op voor Joseph en dus ook de overplaatsingen. April 1942 is hij terug in Nanaimo. Na een paar maanden volgt de volgende overstap naar Courtenay, Brits Columbia.

Tussendoor haalt Joseph rijbewijzen voor voertuigen op wielen, o. a. de 'Otter', een licht verkenningvoertuig en de bijhorende cursus 'verkenningen'.

Gevolgd door een training 'battle drill'.  
(Gestandaardiseerde actie voor een eenheid)



**Otter**

Vanaf augustus '42 is Sussex, New Brunswick de basis voor Joseph. Daar komt hij met longontsteking een paar weken in het hospitaal. Na te zijn ontslagen krijgt hij nog een maand ziekteverlof.

Met Kerst geniet hij verlof en in januari van 1943 kwalificeert Joseph zich als instructeur aan de Driver Mechanics School.

Diverse trainingen volgen, alle binnen de grote legerplaats die Camp Sussex inmiddels is geworden.

Per 13 mei 1943 wordt Joseph bevorderd tot kapitein.

Tussentijds is hem ook toegestaan twee zwarte service chevrons op zijn uniform te dragen, dit betekent dat hij twee dienstjaren heeft volgemaakt.

In de zomer van 1943 maakt Joseph voor de eerste keer een oversteek naar het Verenigd Koninkrijk. (VK) Op 1 september zet hij daar voet aan wal en wordt ingedeeld bij het Perth Regiment of Canada.

Via het 8<sup>ste</sup> Verkenningsbataljon en een speciale Engelse eenheid waar

camouflagetechnieken werden getraind gaat Joseph aan het einde van 1943 terug naar Sussex Canada.

Hij heeft zich vroegtijdig aangemeld om als CANLOAN-officier uitgeleend te worden aan een Engelse eenheid.

Hij wordt geselecteerd en krijgt als registratie: CDN/4.

### **CANLOAN-officiëren**

*Het Britse leger had in het najaar van 1943 een groot tekort aan luitenants en kapiteins bij de infanterie.*

*Rangen die o.a. horen bij functies als pelotons- of compagniescommandant.*

*Deze officieren bij de infanterie zijn bij acties in de voorste linies te vinden.*

*Het Britse leger had toen al enige jaren op meerdere fronten gevochten en de verliezen in de genoemde functies waren groot. Met de geplande invasie in het vooruitzicht zou dat een groot probleem gaan vormen.*

*In Canada was er een overschot aan deze jonge officieren, gemotiveerd en bereid om aan de strijd deel te nemen.*

*Na veel Brits-Canadees overleg kwam er in februari 1944 groen licht voor de volgende opzet:*

- Maximaal 1.450 infanterie en 50 logistieke officieren kunnen worden uitgeleend.
- Deelname uitsluitend op vrijwillige basis.
- Betaling naar Canadese normen door Canada.
- Leeftijdsgrenzen: 33 jaar voor luitenants, 37 jaar voor kapiteins.
- De Britse regels voor promotie zullen toegepast worden.
- Indien nodig kunnen de officieren door Canada teruggeroepen worden.
- Het geheel krijgt de codenaam CANLOAN.

*Men verwachtte een grote aanmelding in Canada omdat veel officieren dachten een snellere promotie te maken door deelname aan de strijd. Anderen waren dermate gefocust op inzet dat ze zich terug lieten zetten in rang om in aanmerking te komen.*

*Toch werd het vooraf geschatte aantal aanmeldingen niet gehaald.*

*Uiteindelijk werden 623 infanterie- en 50 logistieke officieren geselecteerd.*

*Ze kregen een registratienummer dat begon met CDN en een volgnummer gebaseerd op hun aanmelding.*

*De inzet en prestaties van de CANLOAN-officiëren was boven elke twijfel verheven.*

*De lijst van onderscheidingen en promoties is lang.*

*Hun inzet en moed had ook een schaduwzijde.*

*De balans: 128 gesneuvelden; 310 gewonden, 27 krijgsgevangen en één vermiste.*

*Van de gesneuvelden liggen er elf in Holten begraven.*

*Hun grafsteen is te herkennen aan het esdoornblad op de steen, het registratienummer beginnend met CDN, de vermelding 'Royal Canadian Infantry Corps' en het Britse regiment waarbij ze waren ingedeeld.*

Terwijl andere geselecteerden voor het CANLOAN-programma worden overgeplaatst naar Sussex is het voor Joseph en enkele andere officieren heel eenvoudig.

Eén van zijn collega's vertelde later: 'we hoefden alleen maar onze spulletjes bij elkaar te zoeken en naar een andere barak te verhuizen'.

Kapitein Joseph Hemelryk, CDN/4, is bij de eerste groep van 52 CANLOAN-officiëren die vertrekken naar het VK.

Hun schip, de Andes, komt op 6 april 1944 aan in Liverpool.

Zij worden vrijwel direct geplaatst bij Britse regimenten of, indien mogelijk, bij een regiment dat geaffilieerd is aan hun Canadese eenheid.

Over deze eerste groep van 52 man nog het volgende, opgetekend uit een interview met CDN/29 Luitenant John (Jack) McBride:

*'Bij de aankomst in Liverpool werd een spel kaarten 'geleend' uit de lounge van het schip. Iedereen van onze groep trok een kaart. Toen werden we nog even redelijk druk. Ieder van ons tekende elke kaart die door een ander was getrokken. Allen stemden in met de afspraak dat de kaart getoond zou worden indien daarom werd gevraagd. Als een lid van de groep dit niet kon zou hij een drankje verspelen. De overlevenden van de groep verzekeren tijdens een bijeenkomst begin negentiger jaren (van de vorige eeuw) dat zij de originele kaart nog steeds bij zich droegen en nog nooit een drankje hadden hoeven weggeven".*  
*Dit groepje stond later bekend als: 'Club 52' of 'het kaartclub groepje'*

Joseph wordt ingedeeld bij het 1<sup>ste</sup> Bataljon H.L.I. (Highland Light Infantry). Deze eenheid landt op 24 juni 1944 in Normandië. De tijdlijn in het dossier van Joseph heeft daarna slechts 2 aantekeningen.

- Per 13 december 1944 gaat hij dienst met de rang van 'majoor'.
- 14 april 1945 'Killed in Action'. (Gesneuveld in de strijd)

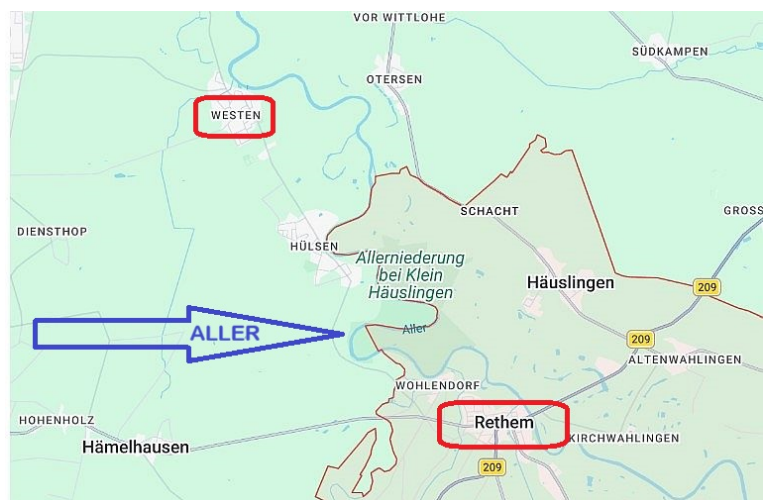
Om enig idee te hebben van het tweede halfjaar 1944 en de eerste maanden van 1945 moet het oorlogsdagboek van de eenheid duidelijkheid geven.

Half juli 1944 komt de eenheid in actie tijdens de slag om Odon, Normandië. In september 1944, na de luchtlandingen van Market-Garden werd Joseph met het 1<sup>ste</sup> H.L.I. in Zuid-Nederland ingezet in de regio Middelbeers/Oostelbeers. In december 1944 wordt Joseph toegestaan een majoorsfunctie te bekleden.

Ook tijdens de Slag in de Ardennen wordt in januari 1945 het 1<sup>ste</sup> H.L.I. ingezet. Daarna worden stellingen betrokken langs de westzijde van de Maas tot begin 1945.

Het Rijn-offensief is aanstaande, de concentratie van de troepen is in gang gezet. Het Rijnlandoffensief is bedoeld om de vijandelijke troepen terug te dringen naar de oostzijde van de Rijn. Dit offensief start op 8 februari '45 met Operatie Veritable, de acties in het Reichswald (D) waaraan ook het 1<sup>ste</sup> H.L.I. deelneemt. 1 H.L.I. participeert ook aan Operatie Plunder waarbij de oversteek over de Rijn wordt gerealiseerd.

Na de oversteek gaat de geallieerde opmars door op Duits grondgebied. De 53<sup>ste</sup> Welsh Divisie, waarbij de eenheid van Joseph is ingedeeld, gaat richting Noord-Duitsland.



In april 1945 wordt het riviertje de Aller bereikt, een zijrivier van de Weser. Dit is de laatste grote Duitse verdedigingslinie om de Britse opmars te vertragen.

De gevechten vinden voornamelijk plaats tussen 9 en 11 april '45 rond de plaatsjes Essel en Rethem. De brug over de Aller in Rethem is cruciaal.

Twee Britse aanvallen worden afgeslagen ten koste van vele slachtoffers.

Uiteindelijk lukt het de Britten in Westen over te steken en de Duitse verdediging in de flank aan te vallen.

In de nacht van 13 op 14 april '45 komt er een massieve tegenaanval op het Britse bruggenhoofd. Deze wordt afgeslagen, maar weer met veel slachtoffers aan Britse zijde.

Het moet tijdens deze actie zijn dat majoor Joseph Hemelryk om het leven komt.

Hij krijgt een tijdelijk graf aan de weg naar Soltau in de buurt van Häuslingen.

Door zorg van de Britten wordt hij later overgebracht naar de CWGC Begraafplaats in het Reichswald, ten zuiden van Kleef (D).

Zijn definitieve rustplaats wordt de CWGC Canadese Begraafplaats in Holten.

Op 31 oktober 1947 wordt hij daar begraven in plot 4; rij F; graf 11.

*Toegekend worden hem:*

*de 1939-1945 Star; de France-Germany Star; de Defence Medal; de War Medal 1939-1945 en de Canadian Volunteer Service Medal met gesp.*

Majoor Joseph Hemelryk heeft postuum meer onderscheidingen gekregen.

De datum waarop die betrekking hebben is niet te duiden.

Hij heeft een 'Mention in Despatches' (MiD) op zijn naam.

Het beste te vertalen met: een eervolle vermelding.

*Officiële erkenning: De naam, rang en eenheid van de ontvanger worden gepubliceerd in officiële bronnen, zoals de London Gazette en de Canada Gazette.*

En hij heeft een hoge onderscheiding op zijn naam: 'het Military Cross'.

*Het Military Cross is een prestigieuze onderscheiding van het Britse Gemenebest die wordt toegekend aan Canadese legerofficiëren voor "voorbeeldige moed tijdens actieve operaties tegen de vijand te land".*

De tekst op zijn grafsteen luidt;

**R.I.P.**



*Bronnen:*

*www.cwgc.org; www.ancestry.com; www.canada.ca/library-archives; wikipedia, wartimesproject.com; codeword CANLOAN ISBN 1-55002-167-2*